

**A KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA
MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI TERVE¹**

2026.

¹ A Minősegbiztosítási Terv a TDI Doktori Szabályzatának 2. számú melléklete

TARTALOM

I. Célok, alapelvek	3
II. A doktori iskolák minőségbiztosítási tevékenységének rendszere	5
1. A minőségbiztosítás szabályozása, intézményi keretei	5
2. A TDI vezetője, valamint a Történelemtudományi Doktori és Habilitációs Tanács minőségbiztosítási feladatai	7
3. A doktori iskola törzstagjaira, oktatóira és témavezetőire vonatkozó minőségbiztosítási követelmények (ESG 1.5)	9
III. A képzés minőségbiztosításra koncentrált folyamatai és területei	13
1. A felvételi során érvényesítendő minőségbiztosítási szempontok	14
2. A hallgatóközpontú tanulás és tanítás megvalósítása	15
3. A hallgatók előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	16
4. Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	16
5. A hallgatók rendszeres értékelése	17
6. A fokozatszerzési eljárás minőségbiztosításhoz kapcsolható részei	18
7. A doktori képzés szabályozásának információs rendszere	19
8. Nyilvánosság	20
IV. Teljesítménymutatók, indikátorok	21
6. Összefoglalás	22
MELLÉKLETEK	23
1. számú melléklet - Éves tudományos beszámoló a tanévről doktorandusz hallgatók számára	24
2. számú melléklet: Hallgatói kérdőív	27
3. számú melléklet: A komplex vizsga és a historiográfiai fejezet - Szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére	31
4. számú melléklet: A műhelyvita - szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére	33
5. számú melléklet - A nyilvános vita - szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére	34

I. Célok, alapelvek

A doktori képzés, mint a felsőoktatás legmagasabb szintje csak úgy képes reagálni a sokszínűségekre és a növekvő elvárásokra, hogy alapvetően rendszeresen megújítja tevékenységét: „új, tanulóközpontú hozzáállásra van szükség mind a tanulásban, mind a tanításban, rugalmas tanulási utakat kell beemelni a folyamatba, el kell ismerni a formális tanterv keretein kívül szerzett jártasságokat” is.²

A doktori képzés „felkészíti a hallgatókat az aktív állampolgári részvételre, jövőbeli pályájukra (például foglalkoztathatóságuk javítása révén), támogatja egyéni fejlődésüket, széles alapú és modern tudásbázissal vérteti fel őket, ösztönzi a kutatást és az innovációt.”³

Az ESG 2015-ben⁴ megfogalmazott, az Európa Felsőoktatási Térségben (EHEA) elfogadott, a fentiekben részben idézett minőségbiztosítási alapelvek szerint a Történelemtudományi Doktori Iskola is elsődleges felelősséggel tartozik felkészítés – ezen belül hangsúlyosan a képzés - minőségéért és a minőség biztosításáért, amely a moduláris rendszerre való áttéréssel reagált a programok és hallgatók - tudományág által megkövetelt és elvárt - sokszínűségére. A minőségbiztosítás figyelembe veszi a hallgatók, a többi érintett és a társadalom igényeit és elvárásait.

A TDI az Egyetem Minőségpolitikáját és minőségfejlesztési stratégiáját követi, az itt megfogalmazott célokat és eljárásokat alkalmazza, a saját területén hozzájárul az Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság által kijelölt Minőségcélok megvalósításához.

Hallgatóinkat arra készítjük fel, hogy a doktori fokozat megszerzésével önállóan is képesek legyenek gyarapítani közös tudásunkat, a történelemtudományban elért eredményeket. Elkötelezettek legyenek ugyanakkor a történészek szakmai közössége és annak értékei mellett. Legyenek tudatában értelmiségi felelősségüknek, különösen a történészek új generációinak felkészítésében, de a szélesebb társadalmi kérdésekben, a magyar nemzeti és az európai értékek megerősítésében is. Legyenek nyitottak, legyenek képesek tudományos kutatóként, felsőfokú oktatóként, történész szakemberként megállni a helyüket bárhol a világban.

A TDI-ben alkalmazott – jelen szabályzat szerinti - különféle minőségbiztosítási eljárások sikeres folytatása feltételezi az iskola működtetésében érintett minden szereplő tudatos és aktív részvételét. A minőségbiztosítási intézmény a TDI tevékenységének minden külső – támogató egyetemi környezet – és belső – a TDI Működési Szabályzatában (MSz) és a Képzési Tervében továbbá a jelen szabályzatban részletezett - elemét lefedi.

Az Egyetem és a TDI is a doktori programok kialakítására és jóváhagyására jól szabályozott folyamatokkal rendelkezik. A TDI képzési programját úgy alakította ki, hogy a hallgatók elérjék a kitűzött célokat, beleértve az elvárt tanulási eredményeket. A program révén megszerezhető képesítés világosan meghatározott és közölt, utalással a nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintjére, s ennek révén az Európai Felsőoktatási Térség képesítési keretrendszerére.

A hallgatók, az oktatók és a nem oktató személyzet együtt dolgozzák ki és valósítják meg minőségbiztosítási eljárásokat és folyamatokat a külső érintettek - az együttműködő tudományos intézmények, külső oktatók és témavezetők - bevonásával. (ESG 1.1)

² IV/1. Kontextus, hatókör, célok és alapelvek 7. [ESG_kotet_OFI2016_ESGmagyar.pdf](#)

³ Uo. 9. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec (2007) 6. sz. ajánlása a felsőoktatás és kutatás állami felelősségéről. Angol szöveg: http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf

⁴ Az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei – 2015.

A TDI képzési programjának megvalósítása során, illetve a tanulási folyamatban aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat, amely megközelítést tükrözi a hallgatók értékelése is. (ESG 1.3)

A TDI a minőségbiztosítás szabályozása egyes pontjaival az alábbi minőségbiztosítási elvek kiemelt érvényesülését kívánja elérni:

a) *Szakmai kontroll elve.* A doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a nemzetközi és hazai szakmai–tudományos közvélemény kontrollját. Figyelemmel vagyunk a szakmai közvéleményre, amelyet az iskola vezető testületeinek külső tagjai, tudományos kutatásaink partnerei és a társintézmények is közvetítenek.

b) *Tudományetikai követelmények figyelembevételének elve.* A minőségbiztosítási rendszer kialakítása és működtetése során érvényesíteni kell a Magyar Tudományos Akadémia Tudományetikai Bizottságának állásfoglalásait. A képzésben és a kutatásban figyelembe vesszük az egyetem etikai testületének döntéseit, állásfoglalását.

c) *Nyilvánosság elve.* A minőségbiztosítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára széles körűen nyilvánosak legyenek.

d) *Visszacsatolás elve.* A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a doktori iskolák különböző tanácsainak tagjai folyamatos visszajelzést kapjanak tevékenységük színvonaláról, és legyen lehetőségük a tapasztalataik visszacsatolására. A vezető testületek értékeléseikben és döntéseik meghozatalakor vegyék figyelembe a visszacsatolásokban megjelenített információkat.

e) *Minőség központúság elve.* A minőségirányítási rendszer kialakításával és működtetésével el kívánjuk érni, hogy mind hallgatóink, mind oktatóink igény szintje folyamatosan növekedjék önmagukkal és környezetükkel szemben, ugyanakkor váljon értékrendjük integráns részévé a tudománnyal szembeni alázat, gondolkodásuk egyik alappillérvé a kezdeményezőkészség és a kreativitás.

f) *Szellemi tulajdon védelmének elve.* A kutatásban és a képzésben is olyan eljárásokat alakítunk ki, amelyek a szellemi alkotások szerzői jogainak védelmét erősítik.

A TDI a hallgatóknak akadémiai tudást és képességeket kínál, beleértve a más tudományos területekre átvihetőket is, amelyek befolyásolhatják személyes fejlődésüket, illetve amelyeket jövőbeni pályájuk során alkalmazni tudnak. (ESG 1.2)

A minőségbiztosítás állandó folyamat és nem fejeződik be a külső visszajelzéssel vagy jelentéssel, de a TDI-n belüli követő eljárással sem. Az TDI vezetése az elkövetkező időszak feladataira készülve mindig számításba veszi a legutóbbi külső és belső értékelés óta történt haladását. (ESG 1.10)

II. A doktori iskolák minőségbiztosítási tevékenységének rendszere

1. A minőségbiztosítás szabályozása, intézményi keretei

A Történelemtudományi Doktori Iskola (TDI) Doktori és Habilitációs Tanácsa (TTDHT) a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény, A felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Korm. rendelet, valamint a Károli Gáspár Egyetem RH-TITK/7497/2025. számú Minőségbiztosítási Szabályzat (EMSZ)— figyelemmel a Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015) követelményeire – a Minőségbiztosítási Szabályzatát az alábbiak szerint határozza meg:

„A doktori képzés minőségbiztosítási rendszere az Egyetem minőségbiztosítási rendszerének része. Az EDHT kialakítja a doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosításának elveit és módszereit. A doktori minőségbiztosítás működésének részletszabályait és szervezeti rendjét az egyes doktori iskolák maguk állapítják meg.” (EDSZ 64. § 1)

A TDI a tevékenysége során - az EDHT irányításával „a minőségbiztosítás területén figyelembe veszi az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjait és irányelveit (ESG-2015), a Nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényt, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV.9) Korm. rendeletet, a felsőoktatási minőségértékelés és –fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II.22.) Korm. rendeletet, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság és az Országos Doktori Tanács előírásait, ajánlásait továbbá az Egyetem szabályzatait. A doktori képzés minőségbiztosítási rendszere az ENQA ESG modellen alapul, és figyelembe veszi a MAB vonatkozó ajánlását.” (EDSZ 64. § 2-3)

„A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási tevékenységét az egyetem rektora irányítja. Az EDHT ellenőrzi a doktori iskolák minőségbiztosítási tevékenységét és évente egy alkalommal napirendre veszi a doktori iskolák minőségbiztosítási beszámolóit. A testület szükség szerint irányelveket ad ki az egyetemi minőségbiztosítási stratégia és a minőségbiztosítási politika érvényesítése és – szükség szerinti – koordinálása érdekében. [...] Az EDHT az egyetemi minőségpolitika és a minőségbiztosítási stratégia irányelveit, valamint a MAB és az Országos Doktori Tanács ajánlásait figyelembe véve meghatározza a doktori iskolák költségvetésében rendelkezésre álló anyagi, pénzügyi eszközök elosztásának és felhasználásának alapelveit. [...]

Az EDHT doktori képzés minőségbiztosítási felelőse „ellátja az EDHT elnöke által delegált feladatokat, gondoskodik a doktori képzés és fokozatszerzés egyetemi kommunikációjáról, segíti a doktori iskolák minőségbiztosítási tevékenységét, közvetíti az egyetemi testületek és egyetemi vezetők, továbbá a MAB és az Országos Doktori Tanács tárgybeli iránymutatásait. Az EDHT elnökének felhatalmazása alapján részt vesz a doktori iskolák testületeinek minőségbiztosítási napirendeket tárgyaló ülésein...” (EDSZ 65. § 1)

„Az egyes doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerüket – az egyetemi szabályzatok, az egyetemi minőségbiztosítási stratégia, az egyetemi minőségbiztosítási politika keretei között – önállóan dolgozzák ki. A doktori iskola minőségbiztosításáért a doktori iskola vezetője felel. A doktori iskola a minőségbiztosítási szervezetét is maga alakítja ki, az autonóm működéshez szükséges szervezeti garanciákról önállóan dönt. A doktori iskolák az általuk felállított minőségbiztosítási testület élére minőségbiztosítási vezetőt választanak, aki a doktori iskola

vezetőjének tevékenységét segíti. A testület tagjait és vezetőjét a TTDHT választja meg, megbízásuk az EDHT megerősítésével lép életbe. A doktori iskolai minőségbiztosítási testület egy tagot delegál, aki részt vesz a kari Minőségbiztosítási Bizottság munkájában.” (EDSZ 65. § 2)

„A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási rendszere működésének célja az egyetemi és doktori iskolai minőségstratégia és politika megvalósítása. Az EDHT – figyelemmel az intézményi tárgybeli elvárásokra és a MAB irányelveire – meghirdeti a doktori képzés és fokozatszerzés minőségpolitikáját és évente felülvizsgálja azt. A doktori képzés és fokozatszerzés minőségpolitikája a kiadott tudományos fokozatok minőségét garantálja és elkötelezi magát a minőség és a minőségbiztosítás fontosságát hirdető kultúra mellett.” (EDSZ 65. § 3)

„A doktori képzés minőségbiztosítási rendszerének alapvető eleme a Doktori Iskolák egyes tudományágaiban a doktori képzések programok indításának, követésének és értékelésének folyamatszempléletű szabályozása. A doktori képzés és fokozatszerzés minőségbiztosítási rendszere biztosítja a képzési tervek jó megtervezését, rendszeres nyomon követését és időszakos felülvizsgálatát, ezzel biztosítva folyamatos időszerűségüket és érvényességüket.” (EDSZ 66. § 1-2)

„A doktoranduszok teljesítményének értékelése előzetesen közzétett, szakszerű és következetesen, egységesen alkalmazott kritériumok, szabályok és eljárások szerint történik. A doktoranduszok teljesítményének értékelését olyan oktatók végzik, akik értik az értékelés hallgatói fejlődésben betöltött szerepét, hogy a doktorandusz elérje a kívánt doktori képzettség megszerzéséhez szükséges tudást és képességeket. (EDSZ 67. § 1-2)

„Az EDHT gondoskodik a doktori képzés és fokozatszerzés szabályozásához szükséges információk szisztematikus gyűjtéséről, elemzéséről és felhasználásáról.

(2) A doktori képzés és fokozatszerzés szabályozásához szükséges információs rendszer elsősorban a doktoranduszok előmenetelére és teljesítményükre, a munkaerő-piaci alkalmazhatóságukra, a képzési tervekkel való megelégedettségükre, az oktatói teljesítményekre (hatékonyság), a rendelkezésre álló tanulási erőforrásokra és ezek költségeire és a kulcsfontosságú teljesítménymutatókra vonatkozó információkat tartalmazza.

Az EDHT biztosítja a doktori képzés és fokozatszerzés nyilvánosságát. Ennek érdekében biztosítja, hogy a képzési programjairól rendszeresen naprakész és objektív, mennyiségi és minőségi adatokat és információkat tegyenek közzé. Az EDHT nyilvánosságra hozza a képzési programjaira vonatkozó minőségi és mennyiségi adatokat.

A doktori képzés és fokozatszerzésre vonatkozó információ pontos, elfogulatlan, objektív és könnyen hozzáférhető, és igazolja, hogy a doktori képzés és fokozatszerzés eleget tesz a pártatlansági és objektivitási elvárásainak.” (EDSZ 70. § 1-4)

A doktori iskolák minőségi szempontból évenként áttekintik és értékelik munkájukat. Ez a beszámoló része az intézményi éves minőségjelentésnek. A beszámolóban értékelni kell az éves minőségbiztosítási célok és indikátorok teljesülését. Ezek meghatározásakor figyelembe kell venni az Országos Doktori Tanács aktuális irányelveit.

A minőségbiztosítást érintő, a doktori képzésre is vonatkozó egyéb rendelkezéseket az Egyetem Minőségbiztosítási Szabályzata (SzMSz I.1. sz. melléklet) és a doktori iskolák működési szabályzatai tartalmazzák. A doktori iskolák minőségbiztosítási eljárásai és egyéb

dokumentumai részletezik az ESG2015. doktori képzésre és fokozatszerzésre vonatkozó, az adott doktori iskolára adaptált követelményeit.” (EDSZ 71. § 1-2)

2. A TDI vezetője, valamint a Történelemtudományi Doktori és Habilitációs Tanács minőségbiztosítási feladatai

2.1. A TDI vezetőjének minőségbiztosítási feladatai

A doktori iskola vezetője koordinálja a doktori iskola tudományos tevékenységét, és felelős annak minőségbiztosításáért. (TDIMSZ 2. §. 8)

A doktori iskola vezetője a minőségbiztosítási feladatai ellátásának során igénybe veszi a kari és a doktori iskola minőségbiztosítási felelősének segítségét.

A vezető kiemelten fontos feladatai:

- a) Az oktatási programokat rendszeresen felülvizsgálja és értékeli.
- b) Szükség esetén javaslatot tesz a TTDHT számára új tantárgyak, modulok indítására és szükség szerint a tantárgyfelelősök személyének a megváltoztatására.
- c) Véleményezi a doktori témahirdetéseket.
- d) Rendszeresen értékeli a doktoranduszok beszámolóját.
- e) Ellenőrzi a hallgatók által teljesítendő kreditek megszerzését.
- f) A kari vezetéssel együttműködve rendszeresen doktorandusz konferenciákat szervez, amelyen a hallgatók a nyilvánosság előtt bemutatják és megvitathatják tudományos eredményeiket.
- g) Az oktatói munkára és a doktori képzés feltételeire vonatkozóan a doktoranduszok véleményét félévente kérdőíven és/vagy félévi hallgatói csoportos elégedettségmérés során kikéri.
- h) Évente értékelő jelentést készít a doktori iskola munkájáról, az elmúlt tanévhez képest bekövetkezett változásokról. Az értékelés eredményei és a TTDHT javaslatai alapján – ha szükségesnek látja – javaslatot tesz a doktori iskola működésének javítására.
- i) Javaslatot tesz a TTDHT számára a komplex vizsga tantárgyairól.
- j) Ellenőrzi a műhelyvita megszervezését.
- k) Előbírálókat kér fel, akik a Műhelyvitán értékelik a doktori értekezés tervezetét és javaslatokat tesznek annak jobbítása érdekében.

2.2. A TTDHT minőségbiztosítási feladatai

A TDI Minőségbiztosítási Bizottságot – a tagokat és a testület elnökét - a törzstagok javaslatára a TTDHT választja meg. A minimum PhD. fokozattal bíró, legalább három fős testületben a TTDHT biztosítja a doktorandusz hallgatók képviselését.

A testület megbízatása 3 évre szól, amely megbízatás az EDHT megerősítésével lép életbe. A doktori iskolai minőségbiztosítási testület egy tagot delegál a kari Minőségbiztosítási Bizottságba.

A TTDHT tevékenységének kiemelt formái:

- a) A TDI MB ajánlásai és a TDI vezetője kezdeményezései figyelembevételével minőségbiztosítási tervet készít a doktori iskola működésének minősége megtartása és

javítása érdekében, tevékenységével biztosítja azon elvek és módszerek érvényesülését, amelyek következtében és tudás birtokában a doktoranduszok és doktorjelöltek teljesítménye eléri és/vagy meghaladja történelemtudományból korábban fokozatot szerzettek tudományos színvonalát.

b) Jóváhagyja a MB maga alkotta ügyrendjét, éves terveit, éves beszámolóit, amelyek indokolt esetben a doktori iskola honlapján válnak elérhetővé.

c) A TDI vezetőjének előterjesztése alapján rendszeresen felülvizsgálja a doktori iskola minőségbiztosítási tervét, összhangban az egyetem minőségirányítási rendszerével.

d) Értékeli az minőségfejlesztésre évenként tett javaslatokat, döntéseivel megteremti a tudományág szempontjából releváns elképzelések megvalósításának személyi és anyagi feltételeit.

e) Megvitatja a TDI vezetője által a doktori iskola munkájáról, az elmúlt tanévhez képest bekövetkezett változásokról évente készített értékelő jelentést.

f) Elfogadja a megalapozott doktori témahirdetéseket, nyomatékosan vizsgálva a publikációkkal igazolt szakmai felkészültséget és relevanciát;

g) A doktori iskola vezetőjének előterjesztésére kijelöli a felvételi, a komplex vizsga- és a bírálóbizottságok elnökeit és tagjait, valamint a komplex vizsga tantárgyait;

h) Tagjai a minőséget veszélyeztető jelenségek, okok megszüntetése érdekében kezdeményezésekkel fordulhatnak a TDI vezetőjéhez és MB vezetőjéhez.

i) Figyelembe veszi a Minőségbiztosítási Bizottság éves jelentését.

2.3. A TDI Minőségbiztosítási Bizottsága (TDI MB) tevékenysége

A TDI munkáját a TDI Minőségbiztosítási Bizottsága segíti.

„Az egyes doktori iskolák minőségbiztosítási rendszerüket – az egyetemi szabályzatok, az egyetemi minőségbiztosítási stratégia, az egyetemi minőségbiztosítási politika keretei között – önállóan dolgozzák ki. A doktori iskola minőségbiztosításáért a doktori iskola vezetője felel. A doktori iskola a minőségbiztosítási szervezetét is maga alakítja ki, az autonóm működéshez szükséges szervezeti garanciákról önállóan dönt. A doktori iskolák az általuk felállított minőségbiztosítási testület élére minőségbiztosítási vezetőt választanak, aki a doktori iskola vezetőjének tevékenységét segíti. A testület tagjait és vezetőjét a TTDHT választja meg, megbízásuk az EDHT megerősítésével lép életbe. A doktori iskolai minőségbiztosítási testület egy tagot delegál, aki részt vesz a kari Minőségbiztosítási Bizottság munkájában. (EDSz 65. §. 2)

A TDI MB legalább háromtagú testület, amelyet a törzstagok javaslatára a TTDHT választ meg. A testületben biztosítani kell a doktorandusz hallgatók képviselését. A tagoknak – a hallgatói képviselő kivételével – legalább PhD fokozattal és lehetőleg habilitációval kell rendelkezniük. A testület maga választja meg elnökét. A tagok megbízása három évre szól.

A TDI MB maga alkotja meg ügyrendjét, az Egyetem minőségbiztosítási szabályzata és az Egyetemi Minőségbiztosítási Bizottság ügyrendjének figyelembevételével. A TDI MB TTDHT által jóváhagyott ügyrendjét, éves terveit, éves beszámolóit a doktori iskola a honlapján jelenteti meg.

A TDI MB feladata különösen:

- a) témakiírók, témahirdetők és leendő törzstagok előzetes habitusvizsgálata a doktori iskola vezetőjének felkérése alapján;
- b) leendő témavezetők esetében vizsgálja a témavezető által vezetett aktív hallgatók számát és ezt a felvételi bizottság tudomására hozza előzetesen;
- c) véleményt nyilvánít a doktori témahirdetési javaslatokról, nyomatékosan vizsgálva a témahirdetők publikációkkal igazolt szakmai felkészültségét és a téma doktori iskola kutatási területeihez, képzési moduljaihoz illeszkedését;
- d) a doktori iskola képzési és fokozatszerzési tevékenységének évenkénti értékelése, javaslatok tétele a TTDHT felé;
- e) megvitatja a TDI vezetője által a doktori iskola munkájáról szóló éves jelentéseket, szükség esetén javaslatot tesz a TTDHT számára új tárgyak indítására, vagy a tárgyjegyzők megváltoztatására;
- f) megállapítja és testületi ülésen ellenőrzi a komplex vizsgák, beleértve a historiográfiai fejezetekre érkezett opponensi véleményeket, a műhelyvita szervezésének minőségbiztosítási kritériumait, évente kiértékeli a lezajlott műhelyviták és nyilvános védések tapasztalatait;
- g) rendszeresen értékeli a doktoranduszok beszámolóját, ellenőrzi a hallgatók által teljesítendő kreditpontok megszerzését.

3. A doktori iskola törzstagjaira, oktatóira és témavezetőire vonatkozó minőségbiztosítási követelmények (ESG 1.5)

A doktori iskola törzstagjai, modulvezetői, témavezetői és oktatói tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók, akiket a TDI vezetőjének javaslata és a tudományos teljesítményük alapján a TTDHT alkalmasnak tart a doktori iskola működésében való részvételre, s akik a történelemtudomány területén folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytatnak.

Az oktatók és a témavezetők a moduláris rendszer előnyeit kihasználva biztosítják a hallgatók által választott történelmi korszakok és témák a lehető legalaposabb megismerését. A moduláris képzési rendszer leírását a TDI MSz 9. § (3)., és a TDI Képzési Terv IV-VI. fejezetei tartalmazzák.

3.1 Törzstagok

A *törzstagok* kiválasztásának formai szempontjait a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) akkreditációs elvárásai és az erre épülő egyetemi szabályzatok, különösen az EDSZ tartalmazzák.

A törzstagok többsége egyetemi tanár, ami azt is jelenti, hogy a törzstagok között folyamatosan biztosítani kell az egyetemi tanárok többségét. Egy személy egyidejűleg csak egy doktori iskolában lehet törzstag.

Törzstag az lehet, aki

- a) tudományos fokozattal rendelkezik, és tudományos tevékenysége releváns a doktori iskola képzési, kutatási területén.

- b) a doktori iskola tudományágában, illetve kutatási területén aktív, folyamatos, magas szintű tudományos tevékenységet folytat, amely tudományos tevékenység a Magyar Tudományos Művek Tára (a továbbiakban: MTMT) szakterületi adatbázisa alapján vizsgálendő,
- c) a doktorjelöltek vezetésére való alkalmasságát bizonyította azzal, hogy témavezetésével legalább egy doktorjelölt doktori fokozatot szerzett, vagy legalább két fokozatot szerzett hallgatónak társ-témavezetője volt,
- d) az Egyetem teljes munkaidőben, munkaviszonyban foglalkoztatott oktató vagy tudományos kutatója, aki az Nftv. 26. § (3) bekezdése alapján, az Egyetem működési feltételei meglétének vizsgálatánál figyelembe vehető nyilatkozatban a KRE-t jelölte meg.

A fenti összetételű és tudományos minőségű törzstagok testület választja meg az TDI vezetőjét az egyetemi tanár törzstagok közül - a törzstagok többségének javaslatára.

A TTDHT javaslatára az EDHT jóváhagyásával törzstag lehet továbbá az, aki a (3) bekezdésben foglalt feltételeket teljesíti és az Nftv. 32. § (1) bekezdése szerinti – az Egyetemen emeritált Professor Emeritus vagy Professor Emerita (a továbbiakban együtt: Professor Emeritus) is, valamint a kutatóintézetben, teljes munkaidőben, munkaviszonyban foglalkoztatott - Magyar Tudományos Akadémia doktori címmel rendelkező - tudományos tanácsadó vagy kutatóprofesszor is, amennyiben az Egyetem a kutatóintézettel erre vonatkozó megállapodást kötött.

A törzstagnak legalább egy képzési ciklusban és a ciklushoz tartozó fokozatszerzési eljárás időtartamára meg kell felelnie a Nftv. 17. § (3) bekezdésben foglaltaknak, valamint vállalnia kell, hogy témavezetői tevékenységet is folytat a doktori iskolában.

A törzstag személyére a TTDHT tesz javaslatot az EDHT-nek. Amennyiben az EDHT a törzstag személyére vonatkozó javaslatot elfogadja, úgy erről a rektori hivatal útján tájékoztatja a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságot.

3.2 Oktatók

A doktori iskola oktatói, azok a tudományos fokozattal rendelkező oktatók és kutatók lehetnek, akiket – a TDI vezetőjének javaslatára – a TTDHT alkalmasnak tart a doktori iskola keretében oktatási, kutatási és témavezetői feladatok ellátására.

Az oktató lényegi szerepet játszik abban, hogy a hallgató sikeresnek érezze a képzésben eltöltött idejét, meg tudja szerezni a tudást, a képességeket és további más kompetenciákat. A hallgatók sokfélesége és a tanulási eredmények erősödő szerepe megköveteli a hallgatóközpontú tanulást és tanítást.

A doktori iskola oktatóinak feladatait a TDI MSz 9. § (4., 6.) és a 22. § foglalja össze. A TDI előírásai biztosítják azt, hogy a doktori képzésben oktatóként csak kompetens, felkészült, a releváns kutatási gyakorlattal rendelkező, minimum doktori vagy azzal egyenértékű fokozattal, és lehetőleg habilitációval rendelkező munkatársak vegyenek részt.

A doktori iskola vezetése elvárja és ellenőrzi, hogy az oktatók rendelkezzenek azokkal a képességekkel és tapasztalattal, amely szükséges ahhoz, hogy tudásukat hatékonyan továbbítsák a hallgatóknak. A doktori iskola vezetése biztosítja, hogy az oktatók megismerjék a saját teljesítményükről kapott visszacsatolásokat.

A TDI az Egyetem felelős, oktatói munkát segítő tevékenységére, továbbá a Történettudományi Intézet legmagasabb oktatói státuszban lévő oktatók – egyetemi tanárok és docensek –, illetve az iskolával együttműködő tudományos intézetek kiemelkedő tudósainak támogatására építve valósítja meg célkitűzéseit.

A Károli Gáspár Református Egyetem által biztosított környezet:

- a) világos, átlátható és tisztességes folyamatokat működtet az oktatók felvételére és az oktatás jelentőségét elismerő munkafeltételek biztosítására; lehetőséget ad az oktatók szakmai fejlődésére és támogatja azt;
- b) támogatja a tudományos munkát a kutatás és az oktatás közötti kapcsolat erősítése érdekében;
- c) támogatja az innovációt a tanítási módszerekben és a modern technológiák alkalmazását.

3.3 Témavezetők

Témavezető csak tudományos fokozattal rendelkező oktató, illetve kutató lehet, akinek témahirdetését a TTDHT jóváhagyta, és aki – ennek alapján – felelősen irányítja és segíti a témán dolgozó doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját, illetve a doktorjelöltek tudományos fokozatszerzésre való felkészülését.

A témakiírókkal szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói és releváns publikációs tevékenység. A TTDHT a publikációs aktivitás vizsgálatán túl azt is szempontként értékeli egy új témavezető személyéről és/vagy egy meghirdetendő témáról hozandó döntés során, hogy a témakiíró rendelkezik-e kellő számú, a témához kötődő publikációval.

A témakiírók korábbi témavezetéseinek értékelésével a TDI igyekszik elkerülni azt, hogy a hallgatók sorozatosan eredménytelen témavezetést nyújtó oktatók irányítása alá kerüljenek.

A minőségi munka végzése érdekében egy doktorandusznak, illetve doktorjelöltnek egyidejűleg legfeljebb két témavezetője lehet, amennyiben azt a TTDHT jóváhagyja, és egyben megjelöli a felelős témavezetőt. Egy témavezetőnek a doktori iskolai képzés keretein belül legfeljebb hat aktív témavezetettje lehet. A doktori értekezés címlapján a témavezető vagy a témavezetők nevét egyértelműen fel kell tüntetni.

A témavezető(k) irányításával a doktorandusz/doktorjelölt elsajátítja a tudományos módszerek alkalmazását, egy szűkebb – a doktorandusz által választott és a TTDHT által elfogadott – kutatási részterületen értékelhető tudományos eredményeket ér el, amelyről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés formájában bizonyosságot tesz. A doktori értekezés csak a témavezető jóváhagyó nyilatkozatával nyújtható be.

A témavezető az elvárható legmagasabb szakmai színvonalon irányítja és segíti az általa vezetett doktorandusz tanulmányait, kutatási munkáját és a fokozatszerzésre való felkészülését. A témavezető félévenként köteles a doktorandusz kutatási tevékenységéről számot adni, melyet a TDI titkárának kell eljuttatnia.

A témavezetői munka értékelése főképpen az alábbi szempontok szerint történik:

- a) a témavezetettek időarányos haladása;
- b) a témavezetettek értékelése a témavezetőről;

- c) a témavezető és a témavezetettek közös tudományos tevékenységének mutatói (közös tudományos publikációk száma);
- d) a témavezetettek közül a komplex vizsgát, abszolutóriumot, fokozatot szerzett hallgatók aránya, ezen belül a vizsgák, fokozatok minősítése. (ESG 2015 1.7.)

A témavezető esetleges felelősségét vizsgálni kell, amennyiben a jelölt tudományos publikációjával vagy értekezésével kapcsolatban felmerül a plágiumnak, adatok szándékos manipulálásának, a szándékos félrevezetésnek vagy bármilyen csalásnak a megalapozott gyanúja, a jelölttel szemben.

A Károli Gáspár Református Egyetem az oktatói és kutatói minőség mérése, értékelése és javítása érdekében Teljesítményértékelő Rendszert (TÉR) működtet, amelynek részeként (OMHV) a DI hallgatói anonim módon értékelik az oktatóik és a témavezetőik tevékenységét és az egyes kurzusokat. Az így készült adatbázis lehetőséget ad a TDI vezetőjének és a TTDHT-nak arra, hogy indokolt esetben felfüggeszse, illetve végleg kizárja az adott oktatót vagy témavezetőt az egyetem doktori képzéséből.

III. A képzés minőségbiztosításra koncentrált folyamatai és területei

(ESG 2015 1.2., 1.3., 1.4., 1.6., 1.9., 2.9)

A fentiekben megfogalmazott céloknak és adottságoknak, valamint a konkrét személyes kompetenciáknak, lehetőségeknek a figyelembevételével a Doktori Iskola modulokból építkező, de egy képzési programot valósít meg. A programot és a képzési modulokat, az azok keretében oktatott tantárgyak körét, elnevezését, egymásra épülését, a tárgyak óraszámát és kredit-értékét a törzstagai testület és a TTDHT több alkalommal tárgyalta. A képzés szerkezetét az EDHT és a Szenátus a Működési Szabályzattal egyidőben fogadta el.

A doktori képzés 8 féléve alatt az abszolutórium megszerzéséhez a hallgatónak 240 kreditet kell teljesítenie a következők szerint.

- a) A kötelező és a kötelezőn választható alapoató tárgyak – összesen kilenc – 6-6 kreditet érnek, amelyekből minimálisan nyolc elvégzésével, a megszerezhető kreditek száma 48.
- b) A kutatási és képzési szakaszban minden hallgatónak – háromból választva – a kutatási korszakának megfelelő modult kell elvégeznie. A választható korszakos szakterületi modulok egyenként hét kötelező és kettő kötelezően választható 5-5 kredites tárgyból állnak. Modulonként a követelmények minimálisan 8 tantárgy elvégzésével – 40 kredit megszerzésével - teljesíthetőek.
- c) A képzés kutatási és disszertációs szakaszában – az 1-8. félévben – a disszertációs követelmények teljesítésével 88 kredit érhető el, továbbá kutatási/tudományos tevékenységgel bármelyik – 1-8. - félévben teljesíthetően – a mintatantervben is megtalálható részleteséggel feltüntetett formából – további 64 kreditet kell minimálisan megszerezni.

Célunk olyan tematika kialakítása volt, amelyben az egyes tantárgyak koherens rendszert alkotnak és így a doktorandusz hallgatók számára egy – kutatási területük határain csak szükségszerűen túlnyúló, éppen ezért látókörüket tágító – tágabb értelemben releváns információt, tudást és szemléletet biztosító képzési struktúra kerüljön kialakításra, amely megalapozza és segíti a doktorandusz hallgató egyéni kutatásait és a doktori értekezés elkészítését.

A KRE rendelkezik a képzési programok indításának jóváhagyására vonatkozó eljárásrenddel. Ez az eljárásrend biztosítja a modulok jó megtervezését, időszerűségüket. A doktori képzési program és a modulok minőségbiztosítása egyebek közt tartalmazza: a tervezett tanulmányi kimenetek kidolgozását és közreadását, a tananyagok gondos tervezését, megfelelő tanulási források és eszközök meglétét, hivatalos modul-engedélyezési eljárást, amelyet a modul oktatását megvalósító szervezettől (TDI) eltérő szervezet (az EDHT, a Szenátus, végső soron a MAB) hajt végre, valamint a hallgatók előrehaladásának és teljesítményének figyelemmel kísérését.

A TDI folyamatosan figyelemmel kíséri és rendszeres időközönként áttekinti a képzési programját, biztosítandó a programok folyamatos javulását, hogy azok elérjék kitűzött céljaikat, illetve megfeleljenek a tudomány, a hallgatók és a társadalom igényeinek.

A képzési programok rendszeres figyelemmel kísérése, felülvizsgálata és módosítása azt célozza, hogy a program megfelelő maradjon, s hogy a hallgatók számára támogató és hatásos tanulási környezetet teremtsen.

E körbe tartozik a következők értékelése:

- a program tartalma az adott tudományágra vonatkozó legújabb kutatások fényében, biztosítva a program naprakészségét;
- a társadalmi igények változása;
- a hallgatók munkaterhelése, előrehaladása és végzése; a hallgatókat értékelő eljárások hatékonysága;
- a hallgatók elvárásai, igényei és elégedettsége a programmal kapcsolatban;
- a tanulási környezet és a támogató szolgáltatások, valamint ezek megfelelése a program céljait tekintve.

A képzési terv egésze 3 évente kerül felülvizsgálásra, de a TTDHT minden félévben megvizsgálja a meghirdetésre kerülő kurzusok listáját, felkéri az oktatókat a tárgyak tematikájának aktualizálására, megvitatja az új kurzusok tematikáját, és szükség esetén azok módosítását kéri.

A doktorandusz hallgatóknak a témavezetővel egyeztetve lehetőségük van a doktori iskolán kívül (akár külföldi részképzés keretein belül) meghirdetett doktori kurzusok felvételére is. Ezek befogadásáról és – teljesítés esetén - a kreditértékéről a TTDHT dönt.

A módosított programleírásokat a TDI a honlapon nyilvánosságra hozza.

1. A felvételi során érvényesítendő minőségbiztosítási szempontok (ESG 2015 1.3, 1.4., 1.8.)

A doktori iskolában meghirdetett témakiírásokat – a TDI vezetője elterjesztésében a TTDHT értékeli, jóváhagyja, majd a doktori iskola honlapján közzéteszi. A doktori képzésre jelentkezőkkel a TTDHT által jóváhagyott felvételi bizottság(ok) folytat(nak) felvételi beszélgetést. A felvételi bizottság valamennyi tagja tudományos fokozattal rendelkező, az adott doktori iskolában oktató státusz betöltő személy. A felvételi bizottság egy tagja az egyetemmel munkaviszonyban nem álló külső szakember. A felvételi bizottságnak tagja tanácskozási joggal a TTDHT doktorandusz képviselője, továbbá a jelentkezők meghallgatásán részt vehetnek az előzetesen felkért témavezetők, illetve a TDI vezetője által felkért szakértők.

A felvételi eljárás tartalmát és lebonyolításának módját a TDI vezetője által tett javaslatok figyelembevételével a TTDHT határozza meg.

„A bizottság a jelentkezővel felvételi beszélgetést folytat, hogy képet kapjon a jelölt szakmai intelligenciájáról, doktori munkájával kapcsolatos elképzeléseiről, eddigi tudományos jellegű tevékenységéről, nyelvismeretéről.” (EDSz. 30. § 2)

A bizottságnak meg kell győződnie arról, hogy jelentkező doktori témája olyan kutatási részterület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető irányításával – elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények, tudományos előadások, majd doktori értekezés formájában bizonyosságot tegyen.

A felvételi eljárásban a bizottság által adható pontozás szabályait a TDI MSz 14 §. (6) tartalmazza. „A felvételhez minimum 60 pont szükséges” (EDSz. 30. § 6)

„Külföldi jelentkezők esetén a felvétel speciális feltételeit, követelményeit és a pontozási rendszert a TTDHT esetileg határozza meg.

A felvételi bizottság a jelentkezéshez bekért dokumentumok és a felvételi beszélgetés értékelése alapján rangsorolja a jelentkezőket, a TTDHT a rangsor alapján a jelentkezők felvételét „javasolja”, „feltételesen javasolja” vagy „nem javasolja”, a felvételre javasoltak közül TTDHT külön megjelöli azokat a személyeket, akiknek a felvételét az állami (rész) ösztöndíjas képzésre javasolja. A döntés során a pontszámok alapján kialakult rangsortól eltérni csak akkor lehet, ha a program rendelkezésére álló ösztöndíjas keret már betelt, s a rangsorban következő jelölt csak ösztöndíj elnyerése esetén kéri felvételét.

„A felvételt elutasító döntés ellen az Egyetem a Hallgatói jogorvoslati eljárás rendjéről szóló szabályzatában meghatározottak szerinti jogorvoslattal lehet élni.” (EDSz. 31. 6)

Amennyiben a pályázó felvételt nyer, a TDI vezetőjének javaslatára – a felvételiző által felkért személyre is figyelemmel - a TTDHT olyan témavezetőt kér fel a pályázó számára, aki irányítja a munkáját, figyelemmel kíséri és segíti a jelölt felkészülését.

2. A hallgatóközpontú tanulás és tanítás megvalósítása (ESG 1.3)

A TDI működése és képzési rendszere

- a) figyelembe veszi a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat tesz lehetővé számukra;
- b) különféle tanítási módokat vesz figyelembe és alkalmaz;
- c) rugalmasan használ többféle pedagógiai módszert;
- d) rendszeresen értékeli és pontosítja a képzési módokat és a pedagógiai módszereket;
- e) autonóm tanulói öntudatra bátorít, miközben gondoskodik a megfelelő oktatói irányításról és támogatásról;
- f) elősegíti a kölcsönös tiszteletet a hallgató-oktató kapcsolatban;
- g) megfelelő eljárásokkal rendelkezik a hallgatók panaszainak kezelésére.

Figyelembe véve a tanulmányi értékelés jelentőségét a hallgató előrehaladása és majdani karrierje szempontjából, az értékelésre vonatkozó minőségbiztosítási folyamatok a következőkre terjednek ki:

- a) az értékelők ismerik a létező teszt- és vizsgamódszereket, továbbá támogatást kapnak képességeik fejlesztéséhez e téren;
- b) az értékelés kritériumait és módszereit, valamint az osztályozás kritériumait előre nyilvánosságra hozzák;
- c) az értékelés lehetővé teszi, hogy a hallgató megmutassa, milyen mértékben sajátította el a kitűzött tanulmányi eredményeket;
- d) A hallgatók visszajelzést kapnak, amely szükség esetén a tanulási folyamatra vonatkozó tanácsokat is tartalmaz;
- e) ahol az lehetséges, az értékelést egynél több vizsgáztató végzi;
- f) az értékelés szabályai kitérnek a lehetséges enyhítő körülményekre is;
- g) az értékelést következetesen és igazságosan alkalmazzák minden hallgató esetében, és a rögzített eljárásnak megfelelően végzik;
- h) létezik formális fellebbezési lehetőség a hallgató számára.

3. A hallgatók előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése (ESG 1.4)

A TDI következetesen alkalmazza az előzetesen meghatározott és közzétett szabályzataikat, például a hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése tekintetében. (Egyetemi Doktori Szabályzat Történelemtudományi Doktori Szabályzat és mellékletei)

A hallgatók - a doktori képzési program maximális teljesítése érdekében - megkapják a megfelelő feltételeket és támogatást az előrehaladásukhoz. E cél elérését biztosítják a felvételi, elismerési és végzési eljárások. A nyilvánosság biztosításával ellenőrizhető, hogy a felvételi eljárásokat, kritériumokat a TDI-ben következetesen és átlátható módon alkalmazzák. A TDI a honlapján elérhetően eligazító tájékoztatást nyújt az iskoláról és a képzési programról.

Az TDI – a TTDHT – rendszeresen alkalmaz olyan eljárásokat és eszközöket, amelyek segítségével képes a hallgatók előrehaladásáról információt gyűjteni, azt folyamatosan követni, és reagálni rá. E folyamatok következtében nyomon követhető a hallgatók előrehaladása, megteremtődnek a feltételei mobilitásuk elősegítése szempontjából nélkülözhetetlen eredmények – például a tanulmányi idő és a korábbi tanulmányok, bele értve a nem formális és informális tanulást is – igazságos elismerésének.

A tudományos fokozat – PhD – elérését követően a hallgatók megkapják azokat a dokumentumokat, amelyek leírják, milyen képesítést szereztek, beleértve az elért tanulási eredményeket, valamint a folytatott és sikeresen elvégzett tanulmányok kontextusát, szintjét, tartalmát és státusát.

4. Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások (ESG 1.6)

A KRE és a Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar biztosítja a hallgatók tanulásának támogatására rendelkezésre álló erőforrásokat. Biztosítja a fizikai forrásokat (könyvtárak, számítógépes eszközök) és az emberi támogatást (oktatók, témavezetők), akik számára a tevékenység színvonalas elvégzésében érdekeltséget teremt, és konkrét támogatást nyújt. A TDI-ben tartott tanórákat 1,5-es szorzóval számoljuk el.

Az új, moduláris képzés keretében nagyobb lehetőség van az országon belüli és a nemzetközi mobilitásra. Hangsúlyosan előtérbe helyezzük a hallgatóság sokszínű igényeinek a kielégítését, a hallgatóközpontú tanulás, illetve a tanulás és tanítás rugalmas módozatait, biztosítjuk a tanulási háttértámogatást.

Az Egyetem és a Kar belső minőségbiztosítási rendszere garantálja, hogy minden támogatás a céljának megfelelő, hozzáférhető legyen, és hogy a hallgatók megkapják a kellő tájékoztatást a számukra rendelkezésre álló szolgáltatásokról. A szolgáltatások nyújtása szempontjából alapvető szerepet játszik a támogató és adminisztratív személyzet.

A hallgatói vélemények is segítséget nyújtanak abban, hogy az észszerű elvárásokat, megalapozott kritikákat figyelembe véve úgy formáljuk doktori képzésünk rendszerét, hogy az a lehető legjobban segítse a doktorandusz hallgatók tanulmányi kötelezettségének teljesítését és kutatómunkáját, így azok a képzési idő lezárása után mielőbb elkészíthessék disszertációjukat.

A Kari Minőségbiztosítási Bizottság hallgatói képviselője a doktori képzéssel kapcsolatos hallgatói vélemények továbbításáról is gondoskodik.

Az OMHV kérdőívek kitöltöttségi arányának növelését minőségcélként határozzuk meg, és indikátorokkal mérjük.

5. A hallgatók rendszeres értékelése (ESG 2015 1.3, 1.4.)

A hallgatók tanulmányi teljesítményét az elektronikus tanulmányi rendszer tartja nyilván. A publikációkat a hallgatóknak a megfelelő affiliációval félévente a Magyar Tudományos Művek Tárában (MTMT) rögzíteni kell.

A hallgatók teljesítményét előzetesen közzétett és egységesen alkalmazott kritériumok szerint nyilvánosságra hozott követelmények alapján értékeljük. A reális kép kialakításának fontos biztosítékát jelentik a hallgatókról félévenként készülő témavezetői értékelések.

A hallgató minden félév végén írásbeli beszámolót nyújt be, amelyben összefoglalóan ismerteti, hogy milyen tanulmányi, oktatási, kutatási és publikációs feladatokat teljesített az elmúlt félév során. A beszámolót a doktorandusz témavezetője hagyja jóvá, majd a TDI vezetője és titkára ellenőrzi.

A képzés első, képzési és kutatási szakaszát a komplex vizsga teljesítése zárja le. A komplex vizsgán a vizsgabizottság összetétele (belső/külső tagok aránya, tudományos minősítésük, összeférhetetlenségi szabályok) garantálja a vizsga elméleti-szakmai magas minőségét, továbbá – a vizsga sikeres teljesítése esetén – a képzés második, kutatási és disszertációs szakaszában a doktorandusz hallgató kutató munkájának tudományos megalapozottságát.

A féléves értékelésen túl a doktori iskola hallgatói a 8 félév alatt 4 alkalommal disszertációs beszámoló keretében számolnak be a kutatásaik eredményeiről, tájékoztatnak a tanulmányi kötelezettségekben és a fokozatszerzési követelményekben történő előre haladásukról és a kutatás további terveiről. Az elhangzott beszámolókat a jelenlévők megvitatják, és javaslatokkal segítik a hallgatók előmenetelét.

A TTDHT rendszeresen értékeli a doktori képzésben és a doktori témában elért eredményeket, valamint a doktorandusz és a témavezető teljesítményét, a TDI vezetője szükség esetén javaslatot tesz a testületnek a témavezető személyének módosítására vagy az állami ösztöndíjas doktorandusz önköltséges képzésbe történő átsorolására.

A képzés megkezdésétől számított első féléven túl, szakmailag indokolt esetben kérheti a doktorandusz, hogy a doktori oktatási alprogramon belül más témával vagy témavezetővel folytathassa tanulmányait. A váltás indokai lehetnek:

- a) a téma kutathatóságának objektív nehézségei,
- b) a témavezető tartós akadályoztatása vagy halála,
- c) a kutatás során felmerült szakmai vagy emberi okok.

A témavezetés ellehetetlenülése (a témavezető lemondása, tartós betegsége vagy halála) esetén a témavezető (esetleg téma-) váltás az (1) bekezdés időkorlátozásától eltekintve megtehető.

A témaváltoztatást, illetve új témavezető kijelölését legkésőbb az abszolutórium kiállításának napjáig kérheti a doktorandusz. Az abszolválás utáni téma-, illetve témaváltoztatásról csak különösen indokolt esetben és méltányossági alapon dönthet a TTDHT.

A téma- és a témavezető váltás iránti kérelmet a doktori oktatási program vezetőjének kell benyújtani, a kérelemhez mellékelve a lemondó és befogadó nyilatkozatot. A témaváltás kérdésében az oktatási program vezetője dönt, a témavezető-váltás iránti kérelmet pedig továbbítja a TTDHT elnökének.

A doktorandusz vagy doktorjelölt témavezetője írásban, részletes indoklással, legkésőbb a képzés befejezéséig állhat el a témavezetéstől. A kérdésben a TTDHT dönt és egyben a programvezető javaslatára kijelöli az új témavezetőt. Döntéséről, részletes indoklással, írásban értesíti a doktoranduszt/doktorjelöltet, valamint az EDHT elnökét.

6. A fokozatszerzési eljárás minőségbiztosításhoz kapcsolható részei

A fokozatszerzési eljárás részletes követelményeit az EDSz (45-58.§-ok) és a TDI MSz (43-45. §-ok) tartalmazzák. (ESG 2015 1.4.) A szabályzatok minőségbiztosítás szempontjából fontos elemei:

A fokozatszerzési eljárás a doktori képzésnek a komplex vizsgát követő második, kutatási és disszertációs szakasza. A doktorandusznak a komplex vizsgát követő három tanéven belül be kell nyújtania a doktori értekezés végleges (műhelyvita utáni) változatát. Ez a határidő kérelem alapján, a TTDHT döntésével, legfeljebb egy tanévvel meghosszabbítható, feltéve, hogy a hallgató kötelezettségének szülés, továbbá baleset, betegség vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem tud eleget tenni.

A doktori fokozat megszerzésének feltételei:

- dokumentált önálló tudományos munkásság;
- a nyelvi követelmények teljesítésének igazolása;
- az értekezés benyújtása és megvédése nyilvános vitán.

A doktori értekezés benyújtásának feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzése. A doktori értekezés benyújtásakor a jelölt írásban nyilatkozik arról, hogy

- nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása;
- értekezését korábban más intézményben nem nyújtotta be, és azt nem utasították el;
- két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése;
- nem áll doktori fokozat visszavonására irányuló eljárás alatt, illetve 5 éven belül nem vontak vissza tőle korábban odaítélt doktori fokozatot;
- a disszertáció önálló munkája, az irodalmi hivatkozások egyértelműek és teljesek.
- mesterséges intelligenciát a disszertáció érdemi szövegének megfogalmazásához nem vett igénybe (az MI használata tekintetében a KRE Útmutató az irányadó). (EDSz 45. § 2-7)

A fokozatszerzési eljárás során a TTDHT-nak és a felkért műhely- és nyilvános viták bizottságainak különös gondossággal kell eljárni annak megítélésében, hogy a jelölt tudományos tevékenysége valóban a sajátja-e, és hogy a jelöltnek a fokozatszerzéshez felhasználni kívánt tudományos műveit, publikációit mások nem használták-e fel tudományos fokozat szerzésre hazánkban vagy külföldön. Az eljárás során be kell szerezni az erre vonatkozó nyilatkozatokat mind a hazai, mind a külföldi szerzőtársaktól.

Amennyiben a jelölt tudományos publikációjával vagy értekezésével kapcsolatban felmerül a plágiumnak, adatok szándékos manipulálásának, a szándékos félrevezetésnek vagy bármilyen

csalásnak a megalapozott gyanúja, a jelölttel szemben az TDI vezetője köteles etikai vizsgálatot kezdeményezni, amelynek során a témavezető esetleges felelősségét is meg kell vizsgálni. Az etikai vizsgálat idejére a fokozatszerzési eljárást az EDHT-nak fel kell függeszteni. Az etikai vizsgálat eredményének ismeretében az EDHT dönt az esetleges szankciókról.” (EDSz 45 § 12-14)

A doktori téma olyan kutatási részterület, amely alkalmas arra, hogy kidolgozása folyamatában a doktorandusz – a témavezető irányításával – elsajátítsa a tudományos módszerek alkalmazását, értékelhető tudományos eredményhez jusson, és erről tudományos közlemények és más tudományos publikációk, majd doktori értekezés formájában bizonyosságot tegyen.

A doktori értekezés a jelölt célkitűzéseit, új tudományos eredményeit, szakirodalmi ismereteit, kutatási módszereit bemutató, összefoglaló jellegű munka magyar vagy angol nyelven, mely bizonyítja, hogy a jelölt a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldására képes.

Az értekezést a tudományterület, szakterület nyelvén kell elkészíteni. Az ettől való eltérést a TTDHT-nek kell engedélyeznie a témavezető és a doktorandusz kérésére, mérlegelve, hogy biztosítható-e majdan hazai védési bizottság összeállítása (nemcsak adott nyelvű hazai opponencia, hanem tagság is).

Minden idegen nyelvű disszertációnak el kell készíteni a magyar nyelvű rezüméjét.

A doktori értekezés benyújtásának feltétele, hogy a doktorandusznak nincs folyamatban ugyanezen tudományágban doktori fokozatszerzési eljárása, fokozatszerzési eljárásra való jelentkezését két éven belül nem utasították el, valamint két éven belül nem volt sikertelenül zárult doktori védése.

A TDI a nyilvános vitára bocsátott műhelyviták és nyilvános viták jegyzőkönyvének szövegét a doktori iskola honlapján nyilvánosan is hozzáférhetővé teszi.

A Minőségbiztosítási Bizottság javaslatára 2022-ben a TTDHT a következők szerint szabályozta a komplex vizsga előfeltételeként leadandó historiográfiai fejezetekkel kapcsolatos eljárás rendjét. Ezek:

- a) A fejezet online beadása mellett a PhD ügyintéző minden esetben a külső opponensek részére nyomtatott formában postai úton is juttassa el.
- b) A fejezetek leadásának feltétele az mtmt feltöltése naprakészen.
- c) A historiográfiai fejezet mind tartalmilag, mind formailag igazodjon a Minőségbiztosítási Bizottság által kidolgozott szempontokhoz (ld. 2. számú melléklet), melyeket a DI adminisztrátora eljuttat az opponensnek a véleményezésre felkérés során.

A műhelyvitára és a nyilvános vitára benyújtott értekezések opponensi értékelésének szempontjait is kidolgozta a bizottság (ld. 4. és 5. számú melléklet). A DI adminisztrátora ezeket eljuttatja mindkét bizottság opponenseinek és tagjainak a vitákra való felkérés során.

7. A doktori képzés szabályozásának információs rendszere (ESG 1.7)

A Történelemtudományi Doktori Iskola gondoskodik a képzési programjainak és egyéb tevékenységeinek hatékony működtetését biztosító információk szisztematikus gyűjtéséről,

elemzéséről és felhasználásáról. A doktori iskola minőségének folyamatos tökéletesítése érdekében az ENQA ESG modell alapján évente önértékelést végzünk, s megfogalmazzuk a minőség javítására szolgáló intézkedéseket. Ezen felül évente a doktori iskola erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit felmérő, C-SWOT elemzést készítünk. A doktori iskola vezetése mind az önértékelés, mind a C-SWOT elemzés, mind a rendszer működése során nyert egyéb ismeretek, például vélemények, panaszok esetén nyert információk felhasználásával helyesbítő, megelőző és tökéletesítő intézkedéseket hoz. A hozott intézkedések hatását figyelemmel kíséri, elemzi és szükség esetén további intézkedéseket tesz.

A TDI vezetője, Törzstagi testület és a TTDHT a kellő tájékozottságon alapuló döntéseik meghozatala érdekében gyűjt minden olyan információt, amely a belső minőségbiztosítási rendszer részeként elengedhetetlenül szükséges. Néhány ezekből az információ formákból:

- alapvető teljesítménymutatók;
- a hallgatók összetétele;
- a hallgatók előrehaladása, eredményességi és lemorzsolódási rátáik;
- a hallgatók képzési programjaikkal kapcsolatos elégedettsége;
- a rendelkezésre álló tanulási háttértámogatás és a hallgatói tanácsadás;
- a végzetek karrierútja/életpályája.

A TDI vezető testületei a hallgatókat, az oktatókat és a nem oktató személyzetet is bevonják az adatok szolgáltatásába és elemzésébe, valamint a követő intézkedések tervezésébe.

8. Nyilvánosság (ESG 2015 1.8., 1.10.)

A TDI olyan világos, pontos, objektív, naprakész és könnyen hozzáférhető információkat tesz közzé a tevékenységéről - ezen belül hangsúlyosan a képzési programjáról, a felvételi követelményeiről, az elvárt tanulási eredményeiről, a megszerezhető képesítésekről, a tanítási, tanulási és értékelési eljárásokról, a sikerességi arányokról, valamint a hallgatóknak kínált tanulási lehetőségekről és a végzetek elhelyezkedéséről -, amelyek a leendő és a jelenlegi hallgatók, továbbá a végzetek, a többi érintett, valamint a nyilvánosság számára is hasznosak.

A TDI működésének szabályai – Működési Szabályzat, Képzési és a Minőségbiztosítási tervek, témakiírások, az aktuális félévben meghirdetett kurzusok stb. -, létszámadatai, a folyamatban lévő eljárásokról és nem utolsó sorban elért eredményekről megjelenő információk elérhetőek a Történelemtudományi Doktori Iskola honlapján, valamint a www.doktori.hu honlapon.

Így a tudományos közvélemény a doktori iskola nyilvános szakmai rendezvényein (konferenciák, tematikus előadások, könyvbemutatók stb.), továbbá publikációin, valamint a testületekben helyet foglaló külső tagokon keresztül minden publikus részletre vonatkozóan tájékozódhat az iskola tevékenységéről.

A nyilvánosság ily módon történő biztosítása kettős cél érdekében történik: egyrészt a doktori iskola iránt érdeklődők világos és egyértelmű tájékoztatása, másrészt a doktori iskola működésének átláthatósága érdekében.

A komplex vizsga, a műhelyvita és a doktori védés nyilvános; helyüket és idejüket legalább két héttel korábban a doktori iskola honlapján közzé kell tenni. A doktori iskola honlapján elérhető dokumentumok arányát minőségcélként határozzuk meg, és indikátorokkal mérjük.

IV. Teljesítménymutatók, indikátorok (ESG 2015 1.2., 1.7.)

A doktori iskola elsődleges feladata és célja a hallgatók felkészítése a PhD fokozat megszerzésére, valamint az oktatók megfelelő készségeinek fejlesztése. Ennek objektív mérése alapvetően kétféle indikátorral történik.

1. Önértékelő jelentés tartalmi elemei

1, Az elmúlt tanévhez képest bekövetkezett változások

2, SWOT analízis (Erősségek, Gyengeségek, Külső korlátok, Lehetőségek)

3, Mellékletek

A, Aktuális információk a doktori iskoláról

- A doktori iskola azonosító adatai
- A doktori iskola vezetője
- A törzstagok, témavezetők, oktatók adatai
- A hallgatók adatai az adott tanévben
- Témák (oktatási/képzési programok) a doktori iskolán belül
- A doktori képzésben meghirdetett tantárgyak
- Egyéb, az adatszolgáltatás évében meghirdetett előadások (külföldi meghívottak)
- Tudományos rendezvények a doktori iskola szervezésében, társszervezésében
- A doktori iskolába való felvétel feltételei (speciális) az adott tanévre, a hallgatók kiválasztásának elvei
- A doktori iskola működési szabályzata

B, Információk a doktori iskola eddigi működéséről

- Hallgatók adatai
- A hallgatók közleményei az adatszolgáltatást megelőző naptári évben
- A hallgatók részvétele hazai és külföldi konferenciákon az adott tanévben
- A doktori iskola...évi munkájában részt vevő külföldi vendégtanárok
- Külföldi részképzésen résztvevő hallgatók az adott tanévben
- Részképzésre fogadott hallgatók az adott tanévben
- A doktori iskola közreműködésével a korábbi években szervezett tudományos rendezvények.

2. Fokozatszerzési arányok

Beiratkozási évhez viszonyított fokozatszerzési arány (FAbeiratkozás): egy adott tanévben beiratkozott hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a beiratkozást követő 5. tanév elteltével.

3. A nyilvánosság mérésének mutatói

Nyilvánossági mutató (Nyilv): A doktori iskola képzési nyelvén a szabályozó és tájékoztató dokumentumok elérhetőségi arányának növelése a doktori iskola honlapján.

2.5. A mutatószámokkal kapcsolatos tervek Az FA_{beiratkozás} és FA_{komplex} mutatók a doktori iskolában legalább akkorák, mint a történelem tudományterületen a magyarországi doktoranduszok összességére azonos évben számított megfelelő mutatók.

Az OMHVminősítés mutató meghaladja a Történettudományi Intézet oktatóinak hasonlóan számított átlagát.

A mutatókat a TDI vezetője évente kiszámítja és beszámol a TTDHT-nak, amely megvizsgálja azt, hogy mely folyamatok fejlesztésével lehetséges a mutatók (és ezen keresztül az elsődleges célok) javítása (ESG 2015 1.9.). Emellett a TDI működésének alapvető folyamatait is az elsődleges célok megvalósításához igazítja megfelelő minőségi követelmények meghatározásával és folyamatos ellenőrzésével (ESG 2015 1.9.).

4. Oktatói készségek

Oktatói Munka Hallgatói Minősítése (OMHV) értékelés (OMHVminősítés): az oktatásba bevont 4. évfolyamos doktorandusz hallgatók két félévben az oktatás hallgatói véleményezése keretében kapott értékelésének átlaga.

5. A hallgatói elégedettséget mérő kérdőívek kitöltési aránya

OMHV kitöltési arány (OMHVarány): Az OMHV kérdőíveket kitöltő hallgatók átlagos száma a teljes hallgatói létszámhoz viszonyítva.

Komplex vizsgálathoz viszonyított fokozatszerzési aránya (FA_{komplex}): egy adott tanévben komplex vizsgát tett hallgatók hány százaléka szerzett fokozatot a komplex vizsgát követő 3. tanév elteltével.

6. Összefoglalás

A Történettudományi Doktori Iskola minőségbiztosításának folytonos tökéletesítését az alábbi főbb tevékenységek évente ismétlődő végrehajtásával valósítjuk meg: - a minőségpolitika meghirdetése; - a minőségcélok kijelölése; - a doktori képzés minőségének a figyelemmel kísérése; - a minőségcélok teljesítésének figyelemmel kísérése; - a doktori iskola minőségképességének felmérése, önértékelés végzése; - a doktori iskola minőséghelyzetének elemzése; - fejlesztési intézkedések megvalósítása; - a minőségpolitika felülvizsgálata.

Budapest, 2026. január 18.

Prof. Dr. Stipta István
a Doktori Minőségbiztosítási Bizottság elnöke

Prof. Dr. Hermann Róbert
a Doktori Iskola vezetője

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Éves tudományos beszámoló a tanévről
doktorandusz hallgatók számára

1. Kérjük, töltsd ki az alábbiakat!

Név:.....

Doktori iskola neve:.....

Évfolyam:.....

2. Tartott-e ebben a tanévben előadást tudományos konferencián? Ezek helye, ideje és címe? Ha poszttert állított ki, azt is itt tüntesse föl.

konferencia helye	ideje	konferencia címe	előadása címe
-------------------	-------	------------------	---------------

.....			
.....			
.....			
.....			

3. Részt vett-e (nem előadóként) ebben a tanévben tudományos konferencián? Ezek helye, ideje és címe?

konferencia helye	ideje	címe
-------------------	-------	------

.....		
.....		
.....		
.....		

4. Volt-e ebben a tanévben publikációja vagy közlésre elfogadott cikke, tanulmánya? Ha igen, hány alkalommal? Ezek megjelenési helye, ideje, témája és terjedelme (megjelent vagy előkészületben)?

a megjelenés:

helye	ideje/várható ideje	témája/címe	terjedelme	megjelent/előkészületben (M/E)
-------	---------------------	-------------	------------	-----------------------------------

.....				☐
.....				☐
.....				☐
.....				☐

5. Végzett-e ebben a tanévben szakmai fordítási tevékenységet, amely tudományos szempontból is értékesnek tart?

Mely munka (szerző, cím, kiadó, év, hely) fordítását (megjelenés helye, terjedelem) végezte el? A fordítás megjelent vagy megjelenés előtt áll?

.....
.....
.....

6. Pályázott-e ebben a tanévben tudományos munkájával kapcsolatban vagy nyelvtanulási szándékkal külföldi tanulmányútra/ösztöndíjra? Elnyerte-e a megpályázott ösztöndíjat?

Tudományos benyújtott pályázat:	igen 1	Nyertes pályázat:	igen 1
	nem 2		nem 2

Ha elnyerte, helyszín és az ott tartózkodás időtartama:

.....

Nyelvtanulási pályázat:	igen 1	Nyertes pályázat:	igen 1
	nem 2		nem 2

Ha elnyerte, helyszín és az ott tartózkodás időtartama:

.....

7. Pályázott-e ebben a tanévben belföldi ösztöndíjra?

igen 1	Nyertes pályázat:	igen 1
nem 2		nem 2

A nyertes pályázat megnevezése:

.....

8. Ebben a tanévben részt vett-e OTDK-n?

igen 1
nem 2

Ha igen, helyezése:

.....

9. Tagja-e tudományos társaságnak?

Igen 1	Társaság(ok) neve:
Nem 2	

10. Összességében hogyan jellemezné a jelen tanévet saját tudományos tevékenysége szempontjából? Van-e olyan, amit az előző kérdéseknél nem volt módja kifejtteni, de fontosnak tartja megemlíteni?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kérjük, hogy amennyiben publikációs listája bővült, a friss listát a Doktori és Habilitációs Irodának elektronikus formában elküldeni szíveskedjen!

2. számú melléklet: **Hallgatói kérdőív**

Doktori képzés:
Modulonként/Műhelyenként

Tisztelt Doktorandusz!

Az alábbi kérdőív segítségével a KRE doktorandusz hallgatóinak a doktori képzéssel kapcsolatos véleményét szeretnénk megismerni. A válaszadás önkéntes, a kérdéseket bizalmasan, név nélkül kezeljük. Ahol megadtunk válaszlehetőségeket, kérjük, ezek közül válassza ki az Önnek leginkább megfelelő választ, és karikázza be sorszámát. Ha úgy érzi, valamelyik kérdésre nem tud, vagy nem kíván választ adni, hagyja ki azt. Köszönjük, hogy a kérdések megfontolt és őszinte megválaszolásával segíti munkánkat!

1. A tanórák mekkora részén vett részt az elmúlt félév során?

0 – 20%	1
21 – 40 %	2
41 – 60 %	3
61 – 80 %	4
több, mint 80 %	5

2. A képzésben folytatott eddigi tanulmányai során mit tapasztalt, a képzési terv által meghirdetett órák kb. hány százalékát tartották meg órarend szerint?

0 – 20%	1
21 – 40 %	2
41 – 60 %	3
61 – 80 %	4
több, mint 80 %	5

3. Ha maradtak el órák, ezeket pótolták-e későbbi időpontban?

Minden esetben	1
Az esetek többségében	2
Ritkábban	3
Egyáltalán nem	4
Nem maradtak el órák	5

4. Általában véve mennyire elégedett a képzési terv által meghirdetett órák színvonalával? Kérjük, osztályozzon az alábbi szempontok szerint!

	nagyon elégedetlen				nagyon elégedett
a.) szakmai tartalom	1	2	3	4	5
b.) oktatási módszer	1	2	3	4	5
c.) infrastrukturális feltételek (pl. a tantermek felszereltsége)	1	2	3	4	5
d.) tanárok felkészültsége	1	2	3	4	5

e.) elsajátított tananyag egyéni hasznosíthatósága	1	2	3	4	5
f.) megadott szakirodalom mennyisége és minősége	1	2	3	4	5
g.) tanórán kívüli konzultációs lehetőségek	1	2	3	4	5

Észrevételek az órák színvonalával kapcsolatosan:

.....

.....

.....

.....

5. És a doktori képzés egészével mennyire elégedett? Az alábbi szempontok szerint osztályozzon!

	nagyon elégedetlen				nagyon elégedett
a□□□.) saját műhelyén belüli kurzuskinálat	1	2	3	4	□5
b□□□.) képzéssel kapcsolatos tájékoztatás, információáramlás	1	2	3	4	□5
c.) kötelező órák száma	1	2	3	4	□5
d.) órarend (órák időpontja)	1	2	3	4	□5
e.) a képzés felépítése a fokozatszerzésig	1	2	3	4	□5
f.) a tanárok szakmai elismertsége	1	2	3	4	□5
g.) tanulmányi ügyintézés	1	2	3	4	□5
h.) határidők betartása	1	2	3	4	□5
i.) gazdasági ügyintézés	1	2	3	4	□5

Észrevételek a doktori képzéssel kapcsolatosan:

.....

.....

.....

6. Volt-e olyan tantárgy az elmúlt félévben, amely különösen tetszett Önnek? Mely/melyek voltak ezek, és mi váltotta ki a tetszését?

nem volt ilyen tantárgy 1
volt ilyen tantárgy 2

Tantárgy/előadó	Indoklás
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

7. Volt-e olyan tantárgy az elmúlt félévben, amely különösen *nem* tetszett Önnek? Mely/melyek voltak ezek, és mi váltotta ki nemtetszését?

nem volt ilyen tantárgy 1
volt ilyen tantárgy 2

Tantárgy/előadó	Indoklás
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

8. Van-e olyan tantárgy, amely nem szerepel a jelenlegi kurzuskínálatban, de Ön szívesen felvenné, ha meghirdetnék? Ha igen, mely/melyek ezek?

nincs ilyen tantárgy 1
van ilyen tantárgy 2

tantárgyjavaslatok:
.....
.....

9. Van-e olyan tantárgy, amely szerepel a jelenlegi kurzuskínálatban, de Ön szerint felesleges, mindenképpen kihagyná a tantárgylistából? Ha igen, mely/melyek ezek?

nincs ilyen tantárgy 1
van ilyen tantárgy 2

tantárgyak:
.....
.....

10. Hogyan ítéli meg a vizsgakövetelmények nehézségi fokát?

nagyon nehéz 1
közepesen nehéz 2
inkább könnyű 3
könnyű 4

11. Volt-e konfliktusa a doktori képzésen oktató tanárral, amióta a doktori iskola hallgatója? Ha igen, milyen jellegű?

Szakmai jellegű	volt	1	nem volt	2
Személyes jellegű	volt	1	nem volt	2

12. Okoz-e nehézséget Önnek a NEPTUN rendszer használata?

igen 1
nem 2

Ha igen, miben?

.....
.....

13. Jelenleg azon a tudományterületen dolgozik, amelyből doktorál?

igen 1
nem 2

14. Mi a motivációja a fokozatszerzést illetően? Tegye rangsorba a felsoroltakat! (A kis kockákba a sorszámokat írja!)

Szakmai előrelépés
Munkahelyi elvárás
Anyagi helyzet javulása
Személyes motiváció
Egyéb:

.....

15. Hogy tervezi, hány év alatt szeretné megszerezni a fokozatát az abszolutórium kiállításától kezdve?

..... év

16. Mi a véleménye, előre láthatólag milyen előnyöket fog jelenteni az Ön számára a fokozatszerzés?

.....
.....
.....
.....

17. Melyik doktori iskola hallgatója?

1 – történelemtudományi
2 – pszichológiai
3 - hittudományi

18. Melyik modul hallgatója?

.....

19. Hányadik évfolyamon folytatja tanulmányait jelenleg?

.....

Kitöltés dátuma:

Köszönjük válaszait!

3. számú melléklet: A komplex vizsga és a historiográfiai fejezet - Szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére

A Komplex vizsgával és a historiográfiai fejezettel kapcsolatos előírásokat a Károli Gáspár Református Egyetem Doktori (PhD) Szabályzata tartalmazza.

<https://portal.kre.hu/index.php/home/szabalyzatok.html?download=35:iii-6-egyetemi-doktori-szabalyzat-2026-01-15>

Részletek a szabályzatból:

„37. § (2) A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”).”

„38. § (1) A komplex vizsga letételének előfeltételeként – egy hónappal a komplex vizsga időpontját megelőzően – a doktorandusznak a témavezető jóváhagyásával a „fejezetvitához” - be kell nyújtania a disszertációjának a tudományos publikációk szabályai szerint szerkesztett, lábjegyzetelt, szakirodalmi hivatkozásokkal és bibliográfiával ellátott historiográfiai fejezetét. (2) A fejezetet a témavezető és egy felkért, lehetőleg külső/intézményen kívüli opponens írásban értékeli.

(3) A témavezető és az opponens jelenlétében lefolytatott vita során a doktorandusz további szempontokat kap az eddigi kutatási eredmények feldolgozásának korrekciójához és a munka folytatásához.

(4) A vita értékelése kétfokozatú, „megfelelt” vagy „nem megfelelt” lehet. Az eredményről a doktorandusz részére közvetlenül a vita után tájékoztatást kell adni.

(5) „Nem megfelelt” értékelés esetén, a követelményt a doktorandusznak legkésőbb az 5. félév során teljesíteni kell.

(6) A fejezetvita tanegység 10 kredites kollokvium, azt a bizottság értékelése alapján a témavezető jegyzi.”

A fejezet elfogadása nem feltétele az eredményes komplex vizsgának. Amennyiben az opponens véleménye szerint a fejezet lényeges tartalmi és formai hiányosságokkal rendelkezik, akkor lehetősége van nem elfogadni a fejezetet, amit a doktorandusznak az 5. félév végére javítva újra be kell adnia, és a külső opponens ismét elbírálja. Ezzel az opponens segíti a doktorandusz képzési és kutatási szakaszában végzett munkáját, hozzájárul a disszertáció minőségének emeléséhez.

A komplex vizsga előfeltételeként benyújtott historiográfiai fejezet elbírálási szempontjai:

- a) A fejezet jól strukturált módon mutatja be a téma nemzetközi (amennyiben releváns) és hazai szakirodalmát, beleértve a monográfiákat és a jelentős tanulmányokat egyaránt).
- b) A szakirodalmat a disszerens nem pusztán felsorolja, hanem kritikai reflexiót nyújt velük kapcsolatban.
- c) A fejezetben szerepelteti az egymással ellentétes nézőpontú munkákat is, és érvekkel támasztja alá saját álláspontját.
- d) A fejezetben a témától függően időrendbeli és/vagy tudományos trendek alapján történik a szakirodalom kritikai bemutatása. Amennyiben az adott témának nincs szakirodalma, úgy a konkrét téma tágabb értelemben vett és a korszako(ka)t felölelő szakirodalmának kritikai bemutatása az elvárás.

- e) Amennyiben szükséges, a fejezetben a disszerens tisztázza a témájához kapcsolódó kulcsfogalmakat.
- f) A fejezet végére egyértelműen kiderül, hogy a disszerens mit és milyen mértékben kíván meghaladni vagy mihez és milyen mértékben kíván kapcsolódni a történettudományban eddig elért eredményekhez saját kutatói kérdéseivel, forrásainak feltárásával, korábbi vagy általa kidolgozott módszertannal.
- g) A fejezet felépítése logikus, a bekezdések koherensek, az írás stílusa gördülékeny, nincsenek súlyos helyesírási hibái.
- h) Hivatkozásai megfelelnek a tudományos munkáktól megkívánt elvárásoknak (lábjegyzetben hivatkozik az adott szakirodalom pontos bibliográfiai adataira: szerző/szerkesztők, cím, kiadás helye és éve, oldalszám).

4. számú melléklet: A műhelyvita - szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére

A doktori fokozatszerzéssel, így a műhelyvitával kapcsolatos előírásokat a Károli Gáspár Református Egyetem Doktori (PhD) Szabályzata tartalmazza.

<https://portal.kre.hu/index.php/home/szabalyzatok.html?download=35:iii-6-egyetemi-doktori-szabalyzat-2026-01-15>

A műhelyvita célja, hogy a jelenlévők feltárják az értekezés-tervezet hiányosságait, és javaslatokat fogalmazzanak meg a végleges doktori értekezés jobb minőségben történő elkészítéséhez (a Szabályzat 47. § (4) bekezdése).

Szempontok a műhelyvitára benyújtott disszertáció értékeléséhez:

1. Az értekezés témájának újszerűsége, aktualitása, tudományos jelentősége.
2. A releváns hazai és nemzetközi szakirodalom elemző és kritikai módon történt feldolgozása.
3. Összeveti-e a jelölt saját eredményeit a szakirodalommal (diskusszió)?
4. A vizsgálati módszerek alkalmassága, korszerűsége és megbízhatósága a célkitűzésben megfogalmazottak vizsgálatára.
5. Az eredményekből levonható következtetések helytállósága.
6. Tartalmaz-e az értekezés új tudományos eredményeket? A jelölt mely eredményeit ismeri el az opponens új eredménynek?
7. Megfelelő-e a dolgozat szerkezeti felépítése, tagoltsága?
8. Megfelel-e a dolgozat a formai (lábjegyzetelés, irodalomjegyzék) követelményeknek?
9. A jelölt disszertációval összefüggő publikációs tevékenysége megfelel-e az előírt követelményeknek?
10. A jelölt feltöltötte-e naprakészen az mtmt-jét?

A műhelyitán a bizottság tagjai a következő kérdésekre kell **igen/nem** választ adjanak az opponensi bírálatok és a vita alapján a Szabályzat 47. § (6) és (8) bekezdéseiben foglaltak szerint:

A doktori munka:

1. a választott témát korszerű kutatási módszereket alkalmazva, és minden fontosabb részletre kiterjedően mutatja-e?
2. hiteles adatokat tartalmaz-e?
3. az abban foglalt tudományos eredmények a pályázó eredményei-e?
4. a doktori értekezés a formai követelményeknek megfelel-e?
5. tartalmaz-e új tudományos eredményt?

Amennyiben a fenti 5 pontból legalább 3 esetében az igenek kerülnek többségbe, akkor az állásfoglalás az „a” vagy „b” javaslat lehet. Egyéb esetben a „c” változat léphet érvénybe.

A bizottság a műhelyvita során állásfoglalást tesz:

- a) az értekezés-tervezet átdolgozás nélkül (vagy kisebb, az értekezés lényegét nem érintő átdolgozásokkal) további eljárásra – újabb műhelyvita lefolytatása nélkül alkalmas.
- b) az értekezés-tervezet lényegét érintő átdolgozásokkal, további eljárásra – újabb műhelyvita lefolytatása nélkül – alkalmas.
- c) az értekezés-tervezet csak teljes átdolgozással, újabb műhelyvita lefolytatásával alkalmas további eljárásra.

5. számú melléklet - A nyilvános vita - szempontok az opponensek és a bizottsági tagok részére

A doktori fokozatszerzéssel, így a nyilvános vitával kapcsolatos előírásokat is a Károli Gáspár Református Egyetem Doktori (PhD) Szabályzata tartalmazza.

<https://portal.kre.hu/index.php/home/szabalyzatok.html?download=35:iii-6-egyetemi-doktori-szabalyzat-2026-01-15>

52.§ (1) A doktori értekezést bírálóbizottság előtt nyilvános vitában kell megvédeni.

Szemponatok a nyilvános vitára benyújtott disszertáció értékeléséhez:

- a) Az értekezés témájának újszerűsége, aktualitása, tudományos és gazdasági jelentősége.
- b) A releváns hazai és nemzetközi szakirodalom elemző és kritikai módon történt feldolgozása.
- c) Összeveti-e a jelölt saját eredményeit a szakirodalommal (diszkusszió)?
- d) A vizsgálati módszerek alkalmassága, korszerűsége és megbízhatósága a célkitűzésben megfogalmazottak vizsgálatára.
- e) Az eredményekből levonható következtetések helytállósága
- f) Tartalmaz-e az értekezés új tudományos eredményeket?
- g) A jelölt mely eredményeit ismeri el az opponens új eredmények?
- h) Megfelelő-e a dolgozat szerkezeti felépítése, tagoltsága?
- i) Megfelel-e a dolgozat a formai (lábjegyzetelés, irodalomjegyzék) követelményeknek?
- j) A jelölt feltöltötte-e naprakészen az mtmt-jét?
- k) A jelölt disszertációval összefüggő publikációs tevékenysége megfelel-e az előírt követelményeknek?

A nyilvános vita a doktori fokozatszerzés folyamatának legfőbb állomása. Minőségbiztosítási szempontból a fokozat megszerzése, annak minősége a legfontosabb eredménye, ami alapján a tudományági, majd az egyetemi doktori tanács odaítéli a fokozatot.

A nyilvános vita esetében az opponensi és bizottsági értékelés fentiekén túli szempontjai:

- l) A műhelyvitán megfogalmazott bírálatok mennyiben épültek be a nyilvános vitára bocsátott kéziratba? Azok szolgálják-e (milyen mértékben) a tudományos mű (értekezés) minőségének javulását.
- m) Az opponensi kérdésfelvetésekre adott válaszok, a vitakészség szakmai értékének megállapítása. A vitakultúra alkalmazása, tudományos vita értékelése ez esetben a fő szempont.
- n) Fontos a minőség érdekében a dolgozatok reális értékelése, ez (summa cum laude, cum laude, rite) osztályzattal lehetséges, ami a PhD cím megszerzésének módja is. Tehát a végső pontozásnál az opponensek és a nyilvános védési bizottság tagjai vegyék figyelembe a nyilvános vitára megfogalmazott bírálatokat, valamint a jelölt kérdésekre adott tételes válaszait is.
- o) A pontszám a munka és a nyilvános vita együttes értékelését fejezi ki, ezért a részletes indoklásnak az adott pontszámmal összhangban kell lennie. Ha a számszerű eredményt a fokozat minősítéséről az indoklás nem alapozza meg, ennek okait, az esetleges különvélemények feltüntetésével a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.